

Список бібліографічних посилань

1. Про затвердження Порядку організації проведення профілактичних заходів : наказ Нац. поліції України від 27.12.2016 № 1377.
2. Оперативно-профілактична операція «Мак» // 3849.com.ua : сайт. URL: <https://www.3849.com.ua/news/1669617/> (дата звернення: 20.11.2017).
3. На Сокальщині стартувала комплексна оперативно-профілактична операція «Мак» // Сокаль : сайт. URL: <https://sokalfm.com/?p=12526> (дата звернення: 20.11.2017).

Одержано 21.11.2017

УДК 342.95

Вячеслав Анатолійович НЕКРАСОВ,

кандидат юридичних наук, доцент,

провідний науковий співробітник

Національної академії внутрішніх справ

ЗНИЖЕННЯ КОРУПЦІЙНИХ РИЗИКІВ ПРИ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, КЕРОВАНОЇ АНАЛІТИКОЮ

Міжнародний досвід превентивних заходів, які сьогодні застосовуються правоохоронними органами у протидії криміналізації економіки свідчить, що ключовими інструментами забезпечення економічної безпеки держави, детінізації економіки є кримінальний аналіз та аналіз ризиків.

Система кримінального аналізу та аналізу ризиків в діяльності правоохоронних органів, які опікуються економічною безпекою держави за своєю суттю є встановлення та пошук зв'язків між даними про злочинну діяльність й іншими даними, потенційно пов'язаними з ними, з метою їх використання в розробці тактики та стратегії протидії злочинності, ідентифікації та оцінюванні кримінальних загроз у системі економічної безпеки держави, метою якої є визначення пріоритетів та формування управлінських рішень щодо запобігання та протидії злочинності, на національному й міжнародному рівнях.

Інформаційний аналіз також має на увазі «діяльність правоохоронних органів в управлінні інформацією», таким чином орієнтуючи діяльність в проактивному напрямку, що визначається як стратегічний підхід до прогнозу майбутнього, спрямований на боротьбу зі злочинністю за допомогою дій, заснованих на ідентифікації та аналізі інформації.

Система аналізу інформації є моделлю, яка сприяє більш точному визначенню напрямку діяльності та розумного розподілу ресурсів, сприяючи досягненню бажаних цілей.

Створені в правоохоронних органах системи аналізу інформації стали адекватним механізмом у протидії економічній злочинності, інструментом формування інтегрованої системи економічної безпеки держави, забезпечення інформаційно-аналітичної підтримки, підготовки управлінських рішень і засобом превентивного реагування на існуючі загрози в сфері національної безпеки.

В даний час підрозділи з аналізу інформації визначаються як допоміжні та здійснюють свою діяльність як при організації або плануванні управлінської діяльності в правоохоронних органах, так і в роботі оперативних підрозділів. Таким чином, аналітичні продукти можуть стати визначальними в пріоритетах діяльності, спрямованої на формування ефективної системи економічної безпеки держави, а також боротьби з економічною злочинністю.

Інформаційний аналіз поділяється на наступні категорії:

- аналіз ризиків;
- кримінальний аналіз інформації;
- аналіз відкритих джерел інформації.

Споживачами аналітичних продуктів є:

- вище керівництво держави;
- керівний склад міністерств і відомств;
- керівний склад служб та підрозділів;
- співробітники правоохоронних органів;
- інші зацікавлені особи на національному та міжнародному рівнях.

Сучасний стан систем аналізу інформації зумовлює потребу їх розвитку та вдосконалення відповідно до найкращих європейських і світових практик, а також урахуванням зміни спектра загроз.

Основними завданнями розвитку систем аналізу інформації є:

- створення і вдосконалення нормативно-правового, науково-методичного та кадрового забезпечення систем аналізу ризиків та кримінального аналізу;
- розвиток інформаційного співробітництва на національному та міжнародному рівнях;
- вдосконалення систем професійної підготовки з питань інформаційно-аналітичного забезпечення;
- забезпечення подальшого технічного переоснащення підрозділів аналізу інформації;
- модернізація програмного забезпечення і баз даних для аналізу інформації.

Запровадження сучасної форми організації правоохоронної діяльності при організації роботи керованої аналітикою сприятиме зниженню корупційних ризиків, а саме:

Системність

1. Отримання первинної інформації здійснюється за рахунок доступу до інформаційних масивів, а не за рахунок контакту з СПД (перевірок контролюючого органу);

2. Рекомендації аналітика стосуються не тільки протидії конкретним протиправним проявам але й сприяють усуненню причин та умов існування системного кримінального явища;

3. Аналітичні моделі не тільки пояснюють характер кримінальної події у теперішньому, але й здатні спрогнозувати їх розвиток у майбутньому.

Вплив людського фактору

1. Максимально відсторонює правоохоронця від «переднього краю» (контакту з СПД) без шкоди для розслідування;

2. Співвідношення контактних дій (перевірки, обшуки, вилучення, допити) до безконтактних (аналіз даних) зменшується в десятки разів, зберігаючи при цьому результативність;

3. Сформовані на підставі аналізу висновки побудовані не на практичному досвіді (не дивлячись на його важливість), а на системі розрахунків ризиків та загроз.

Ефективність

1. Аналітична діяльність є своєрідним фільтром, аналітик зосереджується лише на ризикових об'єктах та кримінальній інфраструктурі;

2. Аналітичні висновки формуються тільки на основі фактів (уникаючи необґрунтованих припущень)

3. Рекомендації сформовані аналітиком підвищують обґрунтованість та ефективність прийняття управлінських рішень.

Затратність

1. Скорочує час, фінансові затрати та кількість людського ресурсу, задіяних для виявлення та розслідування злочинів;

2. Аналітик розвантажує детектива та дає конкретні рекомендації щодо розслідування кримінального провадження.

Одержано 21.11.2017

УДК 343.131

Григорій Володимирович ОСТАФІЙЧУК,

кандидат юридичних наук, доцент,

начальник Головного слідчого управління Служби безпеки України

ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Чинний КПК України встановив можливості використання оперативної розшукової діяльності у кримінальному провадженні за допомогою проведення негласних слідчих розшукових дій. Практичні